

מדריך משפטי למשפחות בפרק ב׳

נמצאים בפרק ב׳?

10 דברים שחייבים להסדיר כדי להגן על בן הזוג ועל הילדים

פרק ב׳ הוא הזדמנות לאהבה ולהתחלה חדשה. אבל כשכל אחד מגיע עם היסטוריה, ילדים ורכוש, כדאי לדבר גם על מה שלא תמיד נעים להעלות. המדריך הזה יעזור לכם לעשות סדר, להגן על האנשים שאתם אוהבים ולבנות עתיד בטוח יותר.

הסכם ממון או הסכם חיים משותפים	צוואה והסדרת הירושה	ייפוי כוח מתמשך ומוטבים

לילך הירש-אופיר

עו״ד ומגשרת | דיני משפחה, צוואות, ירושות וייפוי כוח מתמשך

שוהם, מודיעין והסביבה | 052-6055560

פרק חדש, התחלה בטוחה

קודם כול, עושים סדר

לכל משפחה בפרק ב׳ יש סיפור משלה. יש זוגות עם ילדים בוגרים, אחרים מגדלים ילדים צעירים ויש מי שמביא לקשר דירה או עסק. הנה עשרה נושאים שכדאי להכיר, עם שאלות שיעזרו לכם להבין מה כבר מסודר ומה עדיין דורש תשומת לב.

01 יודעים מה המשמעות של הזוגיות שלכם

גרים יחד כבר שנים ולא התחתנתם? מתכננים חתונה? לא תמיד ברור אילו זכויות נוצרות מהחיים המשותפים. המעמד הזוגי נקבע גם לפי ההתנהלות בפועל, ולא רק לפי מה שבני הזוג מכנים את הקשר.

לדוגמה, גם בני זוג שלא נישאו עשויים לרשת זה את זו לפי החוק, בהתקיים התנאים הנדרשים ובהיעדר צוואה הקובעת אחרת. לכן, ההנחה ש״אנחנו לא נשואים אז אין זכויות״ עלולה להתגלות כטעות.

מה כדאי לעשות: לבחון מה המשמעות של הקשר שלכם מבחינת זכויות רכוש וירושה, גם אם אינכם נשואים.

שאלה למחשבה: אם אחד מכם ילך לעולמו, האם ברור לשניכם אילו זכויות יהיו לבן הזוג?

02 עושים סדר במה שכל אחד מביא איתו

דירה שנרכשה לפני שהכרתם, חסכונות, עסק או ירושה מההורים: מה נשאר אישי ומה עשוי להפוך למשותף? גם כשנכס רשום על שם אחד מכם, התנהלות לאורך השנים והשקעות משותפות עלולות ליצור מחלוקת על הזכויות בו.

כדאי לדבר על הדברים לפני שמשפצים, משלמים יחד משכנתה או רוכשים נכס נוסף. שיחה ברורה ותיעוד נכון היום יכולים לחסוך אי-הבנות בהמשך.

מה כדאי לעשות: להכין רשימה של הנכסים הקיימים ולדבר בגלוי על תשלומים, השקעות וגבולות השיתוף.

שאלה למחשבה: אם הדירה רשומה על שם אחד, האם שניכם יודעים כיצד השקעה משותפת עשויה להשפיע?

לדבר על הכול, גם על הכסף

הסכמות שמעניקות שקט

03 קובעים יחד כללים ברורים

לדבר על כסף, דירה וחובות זה לא תמיד רומנטי. ובכל זאת, דווקא הסכמות מראש מאפשרות להתמקד בזוגיות עצמה. בהסכם אפשר לקבוע מה משותף, מה נשאר אישי ומה עושים אם החיים משתנים.

לבני זוג נשואים ולידועים בציבור מתאימים מסמכים שונים, וגם דרישות האישור אינן זהות. לכן חשוב להתאים את ההסכם למצב שלכם, ולא להסתפק בתבנית כללית מהאינטרנט.

מה כדאי לעשות: לקבוע מה משותף ומה אישי בהסכם שמתאים למצב שלכם ולדרישות הדין.
שאלה למחשבה: האם ההסכמות שלכם מתייחסות גם לדירה, לחובות ולתרחיש של פרידה?

04 דואגים לבן הזוג בלי לשכוח את הילדים

מי יקבל את הדירה? איך דואגים לבן הזוג ובאותה נשימה גם לילדים מקשר קודם? בלי צוואה, החלוקה נעשית לפי חוק הירושה. כשנותרו בן זוג וילדים, בן הזוג מקבל בדרך כלל מחצית מהעיזבון, לצד זכויות נוספות, והילדים מתחלקים במחצית הנותרת.

צוואה מותאמת יכולה ליצור איזון בין כולם ולתת ביטוי לרצון שלכם. חשוב לזכור שהסכם ממון עוסק בעיקר בזכויות ברכוש בין בני הזוג, והוא אינו תחליף לצוואה שמסדירה את הורשת הרכוש.

מה כדאי לעשות: לנסח צוואה שמבטאת את הרצון שלכם כלפי בן הזוג והילדים, ולא להניח שהם כבר יודעים.
שאלה למחשבה: אם אחד מכם ילך לעולמו, מה יקרה לבית ואיך יישמרו האינטרסים של בן הזוג והילדים?

בית שמרגיש בטוח לכולם

הבית, הילדים והעתיד

05 מחליטים מראש מה יקרה עם הבית

אולי חשוב לכם שבן הזוג יוכל להמשיך לגור בבית, אבל גם שהילדים יקבלו בסופו של דבר את הדירה. אפשר לשלב בין הרצונות האלה, בתנאי שמגדירים היטב מהן זכויות המגורים ומה יקרה בהמשך.

לכמה זמן אפשר להישאר? מי משלם על התחזוקה? ומה קורה אם בן הזוג עובר למסגרת סיעודית או מבקש לעבור דירה? החוק מעניק בנסיבות מסוימות הגנה מוגבלת למי שגר בבית עם האדם שהלך לעולמו, אך לא זכות אוטומטית להישאר בו לכל החיים.

מה כדאי לעשות: להגדיר מי יוכל לגור בדירה, לכמה זמן, מי יישא בהוצאות ומה יקרה אם הנסיבות ישתנו.

שאלה למחשבה: האם הילדים ובן הזוג יודעים מה סוכם לגבי המגורים וההוצאות?

06 בודקים אם צוואות הדדיות מתאימות לכם

צוואות הדדיות מאפשרות לבני זוג לתכנן יחד את העתיד ולהסתמך זה על רצונו של זה. אבל ההסכמה המשותפת עשויה גם להגביל את האפשרות לשנות או לבטל את הצוואה בעתיד.

גם הבטחה שהילדים יקבלו את מה שיישאר אינה מבטיחה בהכרח שנכס מסוים יישמר עבורם. לכן כדאי להבין מראש מה יוכל בן הזוג לעשות ברכוש, ומה משמעות ההוראות שכתובות בצוואות.

מה כדאי לעשות: להבין את המשמעות של צוואה הדדית ואת האפשרויות לשינויה לפני שמחליטים.

שאלה למחשבה: האם אתם יודעים מה ניתן לשנות בצוואות, ומה יקרה לרכוש שבן הזוג יקבל?

מה שלא כתוב בצוואה

כספים והחלטות חשובות

07 בודקים למי באמת יגיעו כספי הביטוח והפנסיה

ערכתם צוואה חדשה? מצוין. אבל מה עם ביטוח החיים, קופות הגמל והפנסיה? לא כל הכספים עוברים לפי הצוואה. בחלק מהמוצרים הזכאות נקבעת לפי מוטבים או כללים נפרדים.

בקרן פנסיה, למשל, הזכויות עשויות להיקבע לפי תקנון הקרן והגדרת השאירים, ולא רק לפי שמות שהזנתם. בפרק ב׳ כדאי לוודא שהמסמכים השונים משקפים את רצונכם כיום.

מה כדאי לעשות: לבדוק מוטבים, זכויות שאירים ופרטי הפוליסות, הקרנות וקופות הגמל.
שאלה למחשבה: האם מופיע במסמך ישן בן זוג קודם כמוטב?

08 בוחרים מי יוכל לדאוג לכם בעת הצורך

מי תרצו שידאג לענייניכם אם בעתיד לא תוכלו לקבל החלטות בעצמכם? בן הזוג? אחד הילדים? אולי כמה אנשים יחד? כשיש משפחה מורכבת, עדיף לתת תשובה מראש ולא להשאיר את ההחלטה לרגע משברי.

ייפוי כוח מתמשך מאפשר לבחור מראש מי יפעל עבורכם בתחומי החיים השונים, ולהגדיר הנחיות, דיווחים והתייעצות. כך ניתן לצמצם אי-בהירות בין בן הזוג לילדים ולשמור ככל האפשר על רצונכם.

מה כדאי לעשות: לבחור מיופי כוח, לקבוע הנחיות ולחשוב גם על תקשורת ושיתוף פעולה במשפחה.
שאלה למחשבה: מי הייתם רוצים שידאג לענייניכם אם לא תוכלו להחליט בעצמכם?

גם העבר חלק מהתמונה

לא משאירים קצוות פתוחים

09 לא שוכחים התחייבויות מהקשר הקודם

זוגיות חדשה לא מוחקת התחייבויות ישנות. מזונות ילדים, הסכם גירושין, הלוואות או דירה שעדיין משותפת עם בן זוג קודם יכולים להשפיע על התוכניות שלכם ועל התקציב המשפחתי.

כדאי להציג את התמונה כפי שהיא ולתכנן בהתאם. הסכמות בין בני הזוג החדשים אינן יכולות לבטל לבדן זכויות של ילדים או התחייבויות שנקבעו כלפי אחרים.

מה כדאי לעשות: לרכז הסכמים והתחייבויות מהעבר ולבדוק כיצד הם משפיעים על התכנון החדש.
שאלה למחשבה: איזה הסכם או חיוב מהעבר כדאי להביא בחשבון כבר עכשיו?

10 מעדכנים את ההסדרים כשהחיים משתנים

מה שהתאים בתחילת הקשר לא בהכרח מתאים גם בעוד חמש או עשר שנים. נישואים, ילד חדש, רכישת בית, שינוי בריאותי או פרידה מאדם אהוב הם הזדמנות לעצור ולבדוק שוב מה חשוב לכם.

מדי פעם כדאי לעבור על כל המסמכים יחד: הסכם ממון או חיים משותפים, צוואה, ייפוי כוח מתמשך ומוטבים. שינוי שנעשה במסמך אחד לא תמיד משפיע על האחרים.

מה כדאי לעשות: לקבוע מתי חוזרים לבדוק את ההסכמים, הצוואות, ייפוי הכוח והמוטבים.
שאלה למחשבה: מתי לאחרונה בדקתם שכל המסמכים תואמים את המצב המשפחתי שלכם?

מה כדאי לקחת מהקריאה

10 שאלות שיעזרו לכם לעשות סדר

לא צריך להסדיר הכול ביום אחד. סמנו מה כבר ברור לכם, ובאילו נושאים כדאי לנהל שיחה, לבדוק מסמך או לקבל ייעוץ מותאם.

01	ברור לנו מהן הזכויות שעשויות לנבוע מהקשר שלנו.
02	אנחנו יודעים איזה רכוש כל אחד הביא לקשר ואיך אנחנו משקיעים בו יחד.
03	בדקנו אם דרוש לנו הסכם ממון או הסכם חיים משותפים.
04	בדקנו אם הצוואות מגינות על בן הזוג ועל הילדים כפי שאנחנו רוצים.
05	חשבנו מה יקרה לדירה אם אחד מאיתנו ילך לעולמו.
06	אנחנו מבינים אם צוואות הדדיות מתאימות למשפחה שלנו.
07	בדקנו למי יגיעו כספי הביטוחים, הפנסיה והקופות.
08	בחרנו מי יוכל לקבל החלטות עבורנו בעת הצורך.
09	לקחנו בחשבון התחייבויות שנותרו מהקשרים הקודמים.
10	אנחנו יודעים מתי נבדוק מחדש את ההסכמות והמסמכים.

פרק חדש מתחילים בראש שקט

אין צורך לבחור בין בן הזוג לילדים. בתכנון נכון אפשר לדאוג לשניהם, לשמור על מה שכל אחד הביא לקשר ולהימנע מאי-הבנות מיותרות. לפעמים שיחה אחת ומסמכים שמותאמים למשפחה שלכם עושים את כל ההבדל.

רוצים לדעת מה כדאי להסדיר במשפחה שלכם? לתיאום פגישת ייעוץ: 052-6055560 | **lilachhirsh.co.il**

לילך הירש-אופיר, עו״ד ומגשרת | שוהם, מודיעין והסביבה | פגישות מקוונות

המידע במדריך הוא כללי בלבד ואינו מהווה ייעוץ משפטי פרטני. הזכויות והפתרונות תלויים בנסיבות, בנוסח המסמכים ובדין החל. לפני קבלת החלטה או חתימה מומלץ לקבל ייעוץ משפטי מותאם.